

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

LÄHIYMPÄRISTÖ TUTUKSI PÄIVÄKODISSA

Avainsanat: asukkaat, yhteistyö, osallisuus, turvallisuus, päivähoido, kaupunginosa, toimintavinkki

Kenelle: päiväkodeille

Tavoite

Tutustua lasten kanssa omaan itseen, perheisiin, koteihin ja päiväkodin lähiympäristöön.

Hyvä käytäntö pähkinäkuoressa

Päiväkodin lähiympäristö tulee lapsille tutuksi, kun vierailtaan vuorotellen ryhmän lasten piholla. Retkillä tulee liikuttua, opittua liikennesääntöjä ja joskus jopa tavattua kavereiden vanhempia.

Toteuttaminen

Valitaan lähiympäristö päiväkodin/ryhmän vuositeemaksi. Päiväkodin aikuiset tai aikuiset, lapset ja vanhemmat yhdessä suunnittelevat teeman toteutuksen. Toteutus lähtee lapsen oman kuvan tuottamisesta sekä oman kodin piirtämisestä ja siitä kertomisesta. Sen jälkeen kaikki kodit merkitään yhteiseen suureen karttaan, josta katsotaan reitit retkikohteille. Ryhmän kanssa vierailtaan jokaisen lapsen kotipihalla, jossa lapsi saa esitellä pihan ja kertoa haluamallaan tavalla omasta kodistaan ja pihastaan. Jokaisesta lapsesta otetaan myös valokuva omassa kotipihassaan. Lopuksi teeman ympärille kootaan näyttely.

Resurssit

- Päiväkodin henkilökunnan työaikaa ja ideoita
- Kamera, hiiliä, paperia tms.
- Lupa vanhemmilta

Kokemuksia

Päiväkoti Sarvastossa Helsingissä ideoitiin ja toteutettiin ”Minä ja ympäristöni” -teemaa toimintavuonna 2009–2010:

- Liikkeelle lähdettiin syyskuussa itsestä. Jokainen lapsi teki omakuvan kangaspaloista, langanpätkistä ja muista kierrätysmateriaaleista.
- Syksyn vanhempainillassa kysyttiin vanhemmilta lupa piharetkien tekemiseen. Vanhemmat antoivat luvan mielellään. Joku tosin epäili tuleeko lapsille mieleen vertailla huonossa hengessä toistensa pihvoja ja koteja.

LÄHIYMPÄRISTÖ TUTUKSI PÄIVÄKODISSA

- Ohjaajat piirsivät ryhmän seinälle suuren kartan lähialueesta. Karttaan merkittiin päiväkotijäsenien nimet. Ennen jokaista retkeä katsottiin kartasta, minne ollaan menossa ja mitä reittiä. Jokaisen retken jälkeen merkittiin retkikohde karttaan lapsen nimellä ja tarrakuvalla.
- Syyskuun lopulta toukokuulle vierailtiin ryhmän 22 lapsen kotipihoilla. Retkiä tehtiin parin viikon välein kävellen. Jokaisella retkellä käytiin 1–3 pihalla matkan pituudesta riippuen. Retken johdattajana toimi se lapsi, jonka kotipihaan oltiin menossa. Omalla kotipihaalla sai kertoa omin sanoin mitä halusi omasta kodista ja pihasta. Lisäksi lapsesta otettiin valokuva oman kodin edessä. Lapset esittelivät pihansa mielellään ja suhtautuivat toistensa pihoihin ihailen ja innoissaan. Huonossa hengessä pihojia ei käyty vertailemaan. Joissakin kodeissa vanhemmat olivat paikalla, ja silloin tarjolla saattoi olla keksiä ja mehua. Kahteen kotiin ryhmä pääsi tutustumaan myös sisälle.
- Vuoden aikana piirrettiin 1–2 lapsen kanssa kerrallaan kuva omasta kodista. Kuvat piirrettiin hiilipiirustuksina ja niistä kerrottiin tarinat. Kaikkien kodit laitettiin ryhmässä seinälle.
- Minä ja ympäristöni -teemasta oli tarkoitus tehdä keväällä vielä näyttely, mutta valitettavasti piharetkely venyi niin pitkälle, että se jäi toteuttamatta.
- Muuta projektin aikana esille tullutta: jonossa kulkeminen onnistui vuoden loppupuolella todella hienosti. Luonnon kunnioittaminen ja oman asuin ympäristön arvostaminen olivat kantavina teemoina. Lapset kertoivat myös omia sääntöjään: ”Pihalta ei saa repiä mitään.” Vuodenajat vaihtuivat projektin aikana, joten lähiympäristöä päästiin tarkkailemaan monen näköisenä. Kulkiessa sai samalla liikennekasvatusta sekä liikuntaa.
- Jokaisen työ on laitettu seinälle ja jokainen on saanut äänensä kuulumaan.

Katso esimerkkikuvia liitteestä.

Lapset juttelivat teemasta:

- ”Millon on mun koti?” -kysymys kuultiin vuoden mittaan usein.
- Keskenään lapset ovat kehuneet toistensa pihojia ja kyselleet pääsisivätkö leikkimään sinne.
- Rakenteilla olevasta kodista riitti puhetta ja herkut olivat suosittuja.
- Myös matkasta puhuttiin: oliko pitkä matka ja miten kukin jaksoi kävellä. Vertailtiin myös kuka asuu kauimpana ja kerrottiin millä kuljetaan päiväkotiin.
- Karttaa on katseltu ja on ollut tärkeää, kun oma kuva ilmestyy kartalle.

Hyödyt kestävän kehityksen kannalta

Omaan itseensä ja lähiympäristöön tutustuminen auttaa lasta kiintymään omaan elämäänsä ja kotiseutuunsa. Ympäristön tuttuus sekä kavereiden kotien ja vanhempien tunteminen lisäävät turvallisuutta.

Yhteystiedot

Päiväkoti Sarvasto, Helsinki